

HVAD VIL EU I ARKTIS?

Af Lars-Emil Johansen, ML & MF

I denne uge får Grønland besøg af repræsentanter for EU-kommissionen, som på basis af EU's nye interesse for det arktiske område og deraf følgende ønske om at blive permanente observatører i Det Arktisk Råd, vil forsøge at overbevise Landsstyret om, at det vil være en rigtig god ide.

Men vil det nu også det?

For samtidig har EU nu en ny lovgivning på vej imod import af sælskind og sælprodukter i det hele taget, baseret på rent føleri og popkampagner fra de europæiske dyreværnsorganisationer. Det er med nød og næppe lykkedes at få en paragraf ind i forslaget, som undtager sælskind fra Grønland – hvis vi altså indstiller os på løbende kontrol af at vi fanger og behandler sælerne, sådan som EU finder det skal gøres.

Igennem de sidste år har EU ligeledes ført en stadig stærkere kampagne mod enhver form for genoptagelse af kommerciel hvalfangst i Den Internationale Hvalfangstkommission. Man har i den sammenhæng gennemtruffet, at det er EU-kommissionen, der skal bestemme, hvordan EU's medlemmer af kommissionen skal stemme, og man har set til, at der snart er så mange af EU-landene, der har meldt sig ind i IWC, at EU faktisk alene kan blokere for ethvert nyt forslag til genoptagen fangst. Danmark er i den sammenhæng flere gange blevet hængt offentligt ud af andre medlemslandes repræsentanter, fordi Danmark har valgt at lade videnskaben råde i stedet for den usaglige propaganda, når man stemte i EU – fordi Grønland og Færøerne, naturligvis har fastholdt det princip, at alle ressourcer i havene skal kunne udnyttes kommercielt, hvis bestandene tåler det og fangstmetoderne er de bedst mulige. Men det er EU altså uenig i når det vel at mærke ikke gælder, dyr, som medlemmerne selv fanger.

Danmark har altså fastholdt de arktiske folks synspunkt, mens EU helt klart har modarbejdet dette.

Nu har EU så udsendt et forslag til en ny arktisk politik, der har til formål at gøre EU til en væsentlig medspiller i alle arktiske forhold fremover. ”Den Europæiske Union og den arktisk region”, som dette tætskrevne 12 sideres dokument hedder.

Heri forklarer EU i vældig positive vendinger, hvordan klimaforandringerne og det stigende globale samarbejde har medført, at EU nu mener, det kan gøre en stor indsats for at hjælpe det arktiske område og dets befolkninger med at klare fremtiden. Det gælder både hvad angår fastsættelse af regler for omgangen med naturen, reguleringen af fiskeriet, oprettelse af fredede områder, benyttelse af det såkaldte ”forsigtighedsprincip” (der altid kommer fredningsinteresserne til gode), regulering af turismen og en række andre tilsyneladende velmenende indsatser, hvor EU mener sig foran den arktiske verden.

Men at det aldeles ikke kun er for at beskytte det arktiske miljø og hjælpe de arktiske folk, der nu får EU til at rette opmærksomheden mod det arktiske område, fremgår, hvis man går Kommissionens meddelelse en smule mere grundigt i sømmene.

Så fremgår nemlig ret hurtigt, at det der har vakt EU's nye arktiske interesse er at: ”..den smeltende is og nye teknologier gradvist vil øge muligheden for adgang til både de levende og ikke-levende ressourcer i Arktis såvel som adgangen til nye sejlruiter”, som det udtrykkes i rapporten.

EU har altså indset at den udvikling, som klimaforandringerne nu skaber i det arktiske område, vil åbne op for enorme nye forretningsmuligheder, indenfor områder så som gas og olieudvinding, skibstransport, nyt fiskeri og al den dertil hørende forsyningsindustri. Den kage vil EU gerne sætte sine tænder i sammen med de lande, der faktisk er arktiske – herunder os. Og da både Sverige, Finland og altså Danmark/ Grønland jo faktisk er arktiske lande, mener EU så at have fundet sin vej frem til det nye arktiske kagebord.

At dette er en væsentlig drivkraft fremgår af Kommissionens egne henvisninger til såvel EU som indehaver af verdens største handelsflåde, EU's industri som mulig ekspert i udvikling af arktiske skibe og anden teknologi, der vil blive forbundet med den kommende udvikling, EU's behov for sikkerhed omkring fremtidig energiforsyning og en række andre faktorer, der kan sikre EU's egen økonomiske og sikkerhedspolitiske nytte af den kommende arktiske industrielle virkelighed. I den sammenhæng udtrykker rapporten så et klart ønske om at være med ved bordet, når de internationale regler for transport igennem og fordeling af ressourcerne i Arktisk fremover vil blive skabt.

Disse egeninteresser bliver i Kommissionens rapport pakket ind i den ene velmenende hensigtserklæring efter den anden omkring bæredygtig udnyttelse af naturen, støtte til de oprindelige arktiske folks udviklingsbehov, fornuftig forvaltning af ressourcer og hjælp til tilpasningen til klimaændringerne, samt deltagelse i forskningen omkring den arktiske forurening (som i parentes bemærket i stort omfang kommer med luften direkte fra de europæiske industrier, hvilket ikke nævnes).

Det første nye skridt for EU er altså ønsket om at opnå status som permanent observatør ved Det Arktiske Råd, hvori Danmark snart overtager formandsposten. Det er en position, der ellers har været forbeholdt de arktiske oprindelige folks organisationer.

Det er for at søge støtte også i Grønland til denne position, kommissionens repræsentanter kommer på besøg.

Imens sidder kommissionen og parlamentet i Bruxelles så og arbejder systematisk på at holde hvalfangst og sælfangst udenfor enhver fornuftig, kommerciel tilgangsvinkel under henvisning til de europæiske borgeres bekymring for disse dyrs ve og vel. En bekymring, der åbenbart ikke tynger de europæiske borgere, når det gælder tremmekalv, burhøns, skuldarsårede svin eller leversprængte gæs for slet ikke at nævne de tusindvis af småhvaler, som hvert år druknes i EU-fiskernes garn og bagefter smides over bord, fordi bifangst ikke må bringes i land.

Man kan derfor – netop nu - stille sig selv det helt rimelige spørgsmål, om ikke netop EU's accept af brugen af de arktiske dyr til international fødevarerproduktion, helt på linie med alle andre dyr, burde indgå i EU's modydelse for sit forsøg på at trænge sig direkte ind i det arktiske univers.

Hvis EU vil være med i Arktis, bør de starte med at droppe deres handelshindringer mod sælprodukterne og stoppe deres obstruktion i IWC mod enhver normalisering af fangst og handel med de hvalarter, som videnskaben allerede har bevist, kan tåle en bæredygtig fangst.

Når det er sket, kan vi så diskutere EU's fremtid i Arktisk Råd og andre steder i det arktiske samarbejde.